

Dcera
SHERLOCKA
HOLMESE

Leonard Goldberg

Dcera Sherlocka Holmese

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Leonard Goldberg
Dcera Sherlocka Holmese – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Leonard Goldberg

Deera
Sherlocka Holmese

CPress
Brno
2018

*Na památku Rachel,
která hodně dávala a málo brala*

Co když...

*Každý z nás je zajatcem vlastní minulosti.
To ona nás tvaruje a předurčuje
a nikdy na ni nemůžeme úplně zapomenout
ani ji změnit.*

Obsah

<i>Úvod</i>	9
1. Případ čeká	11
2. Joanna Blalocková	21
3. Krátkozraký zahradník	35
4. Christopher Moran	45
5. Důkaz otcovství	67
6. Nemocnice svatého Bartoloměje	77
7. Vzkaz	91
8. Pánský Athénský klub	101
9. Toby Dvojka	111
10. Greenbaumův pohřební ústav	125
11. Moranův asistent	137
12. Návštěva	151
13. Procházka	169
14. Kurátor pasovaný na rytíře	177
15. Hospodyně	185
16. Šifra	195
17. Vetřelec	215
18. Nečekaná smrt	225
19. Derek Cardogan	243
20. Sympózium	255
21. Příprava	263
22. Jednotka intenzivní péče	271
23. Poklad	285
<i>Závěr</i>	301
<i>Poděkování</i>	303

Úvod

Jsem MUDr. John Watson mladší, syn blízkého přítele a dlouholetého společníka slavného Sherlocka Holmese, který nás opustil v roce 1903 při včelaření v Sussexu. Můj otec dodnes bydlí na Baker Street v čísle 221b a může dosvědčit pravdivost příběhu, který vám teď budu vyprávět. Právě on nás prováдел tímto spletitým případem a s ním spojeným hrůzostrašným nebezpečím. Jen on to mohl být, protože střípky dramatu, které právě začínáte číst, se udály již dříve a se stejnými osobami, se kterými se on a Sherlock Holmes setkali na přelomu století.

Ptáte se, jak je to možné?

Není snad většina zúčastněných, Holmes, Moran a Lestrade, dávno po smrti?

Ano, to je pravda. Ale jejich geny jsou stále mezi námi a snad i díky nim mají jejich potomci mnoho stejných vlastností, jakými oplývali jejich rodiče. Zajímalo by mě, jestli když Shakespeare ve hře Julius Caesar napsal: „Zlo, které lidé pášou, je přežívá,“ odvolával se tím do jisté míry i na potomky protřelých zločinců a na zavrženíhodné činy, ve kterých mohou pokračovat. Předpokládám, že právě to měl Shakespeare na mysli, ale nechť čtenář usoudí sám. Dlouho jsem pro svůj příběh hledal název, ale nic vhodného mě nenapadlo. Tak jsem požádal o radu svého otce, který byl nejznamenitějším kronikářem záhad Sherlocka Holmese. Pousmál se nad starostí svého jediného syna a bez váhání vyhrkl skvělý titulek: Dcera Sherlocka Holmese. Přitom se mu určitě zabýsklo v očích a já měl pocit, že mu čtu myšlenky. Pomyšlel si jistě, že je Sherlock Holmes nakonec stále ještě s námi.

Případ čeká

Každý pátek jsem měl ve zvyku chodit na návštěvu za svým otcem, doktorem Johnem H. Watsonem, abych se ujistil, že se má dobře a nic mu neschází. Jeho zdravotní stav se pomalu zhoršoval a odpíral mu stále více běžných radostí života. Nikdy si ale nestěžoval a vždy mě vítal s vroucím úsměvem na tváři. Ten pátek začátkem jara roku 1910 jsem ho přistihl stát u okna jeho pokoje v domě číslo 221b na Baker Street. Hleděl ven do studeného londýnského rána. Otáčel hlavou ze strany na stranu, jako by sledoval něco v pohybu. Byl oděný v ošuntělém saku vínové barvy, které bylo tak obnošené, že mělo prodřené lokty. Mnohokrát jsem mu nabízel, že mu koupím nové, úplně stejné sako, a minulé Vánoce jsem mu dokonce jedno daroval. Nikdy si ho ale na sebe nevzal a radši nosil to staré, které mu připomínalo jeho šťastnější, strhující dny po boku Sherlocka Holmese.

„Dobré ráno, otče,“ řekl jsem radostně. „Doufám, že už ti je lépe.“

„Trochu,“ odpověděl zastřeným hlasem a pak si zase potáhl ze své oblíbené dýmky z třešňového dřeva.

„Vážně bys neměl kouřit,“ podotkl jsem. „Jen si tím zhoršuješ ten zánět průdušek.“

„Zamyslím se nad tím,“ odvětil, zatímco nespouštěl oči z dění tam dole v ulici.

Povzdychl jsem si a pomyslel si, jak pošetile jsem se vyjádřil. Stál jsem tu já, mladý dvaatřicetiletý doktor, a poučoval jsem váženého,

nyní vysloužilého doktora, který měl více lékařské praxe než já prožitých let. Na tom muži mně ale záleželo víc, než bych byl schopen připustit, takže jsem ještě dodal: „Alespoň mi slib, že kouření omezíš na dvě dýmky denně.“

„Proč bych měl dávat slib, který nehodlám dodržet?“

„Abys udělal radost svému synovi.“

Otec pomalu pokýval hlavou a pak řekl: „Milosrdná lež je snesitelnější než nemilosrdná pravda, víd?“

„V tvém případě ne.“

Mávl rukou, což znamenalo, že s tématem končí. V ranním světle jsem zřetelně viděl daň, kterou si na něm vybrala uplynulá léta. Byl to nyní velice hubený, v pase ohnutý muž s šedivými vlasy a knírem. Jeho kdysi výraznou spodní čelist částečně zakrývaly povislé tváře. Měl ale stále jasné oči a i přes vysoký věk velice dobře viděl. Po chvíli se mě zeptal: „Jak ti jde práce u svatého Bartoloměje?“

„Dobře,“ odpověděl jsem ne zrovna přesvědčivě.

Posledních pět let jsem byl zaměstnancem patologického ústavu v Nemocnici svatého Bartoloměje, kde jsem měl až příliš mnoho nikdy nekončící práce. Bylo to ale stimulující a zastával jsem vysokou funkci asistujícího profesora. Vedoucí ústavu, doktor Peter Willoughby, nicméně znepříjemňoval život každému, kdo s ním spolupracoval. Své nedostatky zakrýval podlým osočováním a ještě podlejším házením klacků pod nohy kolegům. „Někdy si říkám, jestli jsem si pro svou praxi neměl zvolit lepší místo.“

„Jednou přijde tvůj den,“ prorokoval otec. „Vyčkej času. Lidé jako Willoughby se vždy nakonec vysílí a sami sebe zničí.“

„Čekání je ale těžké.“

„To už tak bývá.“

Otec najednou zaťukal dýmkou na okno a ukázal dolů do ulice. „Tak! Teď se konečně ukáže!“

Pospíchal jsem k oknu, abych se podíval, co u něj vyvolalo takový zájem. Byla tam žena se závojem, oblečená celá v černém, která zrovna vystupovala z koňské drožky. Vypadala, jako by zjišťovala adresu domu, ale zároveň se opatrně rozhlížela kolem sebe.

„Co si o tom myslíš?“ zeptal se mě otec.

„Hledá nějakou adresu.“

„Tu už dávno zná.“

„Proč myslíš?“

„Protože ta stejná drožka zastavila před mými dveřmi už třikrát, ale pak vždycky pokračovala v jízdě a zase se vrátila.“

„Možná si tou adresou nebyla jistá.“

„Třikrát?“ Otec zavrtěl hlavou. „To si nemyslím. Moc dobře věděla, kam chtěla dojet, a kočímu dala přesnou adresu. Proto drožka vždy na chvíli zastavila přímo před našimi dveřmi.“

„Jestli je to pravda, tak proč už nevystoupila dřív?“

„Protože stále váhá, jestli se má přijít se svým problémem svěřit.“

„A podle toho, jak se kolem sebe rozhlíží, si asi myslí, že ji někdo sleduje.“

„Možná,“ řekl otec. „Ale moc pravděpodobné to není. Kdyby si myslela, že ji někdo sleduje, nevracela by se na stejné místo třikrát v tak krátkém časovém intervalu. Spíš se chce ujistit, že ji nikdo nezahlédne, až bude vstupovat do domu na tak známé adrese. Její problém je totiž příliš choulostivý.“

„Jak to můžeš vědět?“

„Smrt blízké osoby je choulostivá záležitost.“

Chvilíčku mi trvalo, než jsem pochopil sled otcových myšlenek. „Ty černé šaty a závoj! Drží smutek.“

„Přesně tak.“

Dal jsem mu ruku na rameno a v tu chvíli jsem si nemohl odpustit poznámku: „Máš v sobě kus Sherlocka Holmese.“

„Prosím tě! Já jsem proti Holmesovi průměrný amatér. On by nám o té ženě už dávno řekl všechny podrobnosti – kdo to je, kde bydlí a jaké je její společenské postavení. Dokonce by už znal povahu jejího problému a věděl by, proč s ním přichází na 221b Baker Street. A kdyby ho to skutečně zajímalo, už by předem věděl, jak si s jejím problémem poradí, a to ještě dřív, než by vešla do místnosti a pozdravila.“

„Nepřeháněj!“

„Nevymýšlím si,“ ujišťoval mě otec.

„Jak by to prosím tě mohl všechno vědět?“

„Holmes totiž neviděl věci pouze tak, jak je vidíme my, on je zároveň velmi pozorně analyzoval. Své poznatky si pak spojoval se svou širokou znalostí událostí a faktů, v tomto případě se znalostí celého Londýna.“ Chvilí se odmlčel a sledoval ženu v závoji, která teď hovořila s drožkářem a neustále se rozhlížela. „Rád tě o tom přesvědčím na příkladu. Všiml sis toho znaku na dvířkách drožky, která ji přivezla?“

„Ano. Ale ten znak neznám.“

„Já také ne. Ale pro Holmesa by to byl vzácný zdroj informací. Poznal by, co to je za znak a s jakou londýnskou čtvrtí je spojen. A protože ta drožka je viditelně dost drahá a bez pochyby slouží velice bohaté klientele, Holmes by byl schopen určit adresu té ženy s přesností na čtyři čtvereční bloky západního Londýna.“

„Její elegantní oděv také vypovídá o tom, že je z bohaté rodiny,“ dodal jsem. „Jak by ale mohl znát povahu jejího problému?“

„Řekl by nám, že máme uvažovat opačným směrem, protože právě tak je možné přijít většině záhad na kloub. Nejnapadnějším vodítkem jsou pro nás v tomto případě její černé šaty a závoj, které naznačují, že drží smutek za blízkého a milovaného člena rodiny. Pravděpodobně ji sem přivádí právě tato nedávná smrt. A s tou smrtí je spojeno něco nepříjemného, možná nějaký skandál. Proto tolik

váhá, jestli se má se svým problémem svěřit, a proto si nepřeje, aby ji tu někdo viděl.“

„Otče! Ty jsi neuvěřitelně bystrý.“

„Ani ne,“ snižoval otec svou schopnost dedukce. „Byl jsem svědkem toho, jak Sherlock Holmes provedl před mnoha lety podobný kousek, když k nám přišla jedna nešťastná žena v závoji.“

„Skandál, říkáš?“

„Ano.“

„A víš jaký?“

„Nemám tušení, ale Holmes by na to přišel za pár minut. Řekněme například, že by ta žena pocházela ze čtvrti Belgravia. Tam žije šlechta a její skandály jsou ty nejšťavnatější. Nepřirozená smrt by jistě byla podrobně popsána v novinách a Holmes denně pročítal všechny deníky. Vlastně si je také ještě týden schovával pro případ, že by nějaký článek, který přečetl jen letmo, nabral na důležitosti. Holmes by si takový článek vyhledal a hned by věděl vše potřebné o rodině té ženy, o nečekané smrti jejího blízkého a o motivu její návštěvy.“ Otec přestal na chvíli mluvit, aby si znovu zapálil dýmku, a pak domluvil: „Až by si dal všechna vodítka dohromady, tak by stejně jako já správně usoudil, že tu ženu k nám přivádí velice delikátní záležitost.“

Zatleskal jsem mu. „Holmes by na tebe byl pyšný, otče.“

Otec pokrčil rameny. „Řekl by jen: „Stačí se držet vodítek, drahý Watsone.““

Někdo lehce zaklepal na dveře.

„Ano,“ zvolal otec.

Dveře se otevřely a objevila se slečna Hudsonová, dcera zesnulé paní Hudsonové, hospodyně, která se dlouhá léta starala o Sherlocka Holmese a mého otce. „Dole stojí nějaká mladá žena a přeje si s vámi mluvit, doktore Watsone. Mohu ji pustit dál?“

„Zajisté.“

Když se dveře opět zavřely, zeptal jsem se: „Nezdá se ti to být divné, že sem stále přicházejí se svými problémy?“

Otec přitakal. „Jako by byl Sherlock Holmes stále naživu.“

„Dokážeš jim pomoci?“

Pokrčil rameny: „Do určité míry. Poradím jim a doufám, že najdou svůj klid.“

„To je od tebe moc hezké.“

Znovu pokrčil rameny a řekl: „Jsem jen starý muž, který se snaží zůstat užitečný.“

Ze schodů se ozvaly tiché kroky, které směřovaly k nám nahoru. Otec se náhle napřímil, prsty si projel stříbrošedé vlasy a uhladil si svůj hustý knír. „Na nic se nevyptávej, dokud nám nevypoví celý svůj příběh.“

Opět se ozvalo zaklepání na dveře a slečna Hudsonová uvedla mladou ženu, oděnou od hlavy k patě v černých šatech bez jediné ozdoby či šperku. Byla malá a útlá, a když zvedla závoj, spatřili jsme její široké lání oči, které byly smutné a zarudlé od pláče.

Promluvila přímo k mému otci: „Jsem úplně ztracená a modlím se, abyste mi mohl pomoci, doktore Watsone.“

„Pokusím se,“ řekl otec, a pokynul směrem k velké a pohodlné sedačce u krbu. „Toto je můj syn, doktor Watson mladší, který mi sem často chodí dělat společnost. Řekněte nám prosím, kdo jste a co vás přivádí.“

„Jmenuji se Mary Harrelstonová,“ řekla třesoucím se hlasem. „A přišla jsem kvůli svému bratrovi, totiž kvůli jeho nedávné tragické...“ Než mohla pokračovat dál, rozkutálely se jí po tvářích slzy. Chvilí potichu vzlykala a pak si je otřela kapesníčkem, který měla složený v rukávu. „Odpusťte,“ pokračovala, „ale až vyslechnete můj příběh, pochopíte, co mě tak trápí.“

„To je v pořádku,“ řekl otec chápavě. „Podrobně nám vyprávějte o nešťastné smrti vašeho bratra.“

Mary Harrelstonová vyvalila oči. „Vy o tom víte?“

„Jen z jedné velice stručné zprávy v novinách.“

„Ach tak,“ odvětila a kývla hlavou. „Říkají, že to byla sebevražda, ale na tu by můj bratr nikdy ani nepomyslel, i když měl velké problémy. Svému příteli, Christopheru Moranovi, dlužil velkou sumu peněz. Navíc to odpoledne, kdy zemřel, s ním prohrál ještě víc. Říká se, že když pan Moran na chvíli odešel z místnosti, byl bratr tak zoufalý, že vyskočil z okna vstříc vlastní smrti. To je ale, doktore Watsone, nemožné, protože bratr byl hlavou naší rodiny a my všichni – otec, matka i já – jsme byli na něm a jeho podpoře velmi závislí. Ačkoliv měl slabost pro hraní, byl jinak tak silný! A nepřestával nás ujišťovat o tom, že má definitivní řešení, které už brzy ukončí naše finanční nesnáze. Takhle přeci nemluví člověk, který pomýšlí na sebevraždu!“

Otec přimhouřil oči, jako by se snažil něco si vybavit, a pak se zeptal: „Řekla jste, že se ten druhý hráč jmenoval Moran. M-O-R-A-N?“

„Ano,“ odvětila. „Přesně tak.“

„Zajímavé. Velmi zajímavé,“ podotkl otec. „Prosím, pokračujte.“

Kapesníčkem si opět poklepala uplakané tváře a dodala: „Tak silný člověk by to nikdy neudělal.“

„Možná jste jeho síly přecenila,“ uvažoval jsem nahlas.

Otec se na mě zle podíval, protože jsem ji vyrušil svou vlastní domněnkou.

Mary Harrelstonové to ale vůbec nevadilo. Hned zase pokračovala: „Byl opravdu silný. A to neříkám jen proto, že jsem ho měla moc ráda. Choval se velmi hrdinsky i mimo rodinu. Vyznamenali ho za statečnost v druhé anglo-afghánské válce, kde padl do zajetí spolu s dalšími důstojníky. Právě on naplánoval a úspěšně vedl jejich útěk. Jeho

medaile a vyznamenání by lehce zaplnily hruď jakéhokoliv vojenského kabátu. Nebyl to člověk, který by si radši sáhl na život, než aby se postavil problémům čelem.“

„Ano,“ souhlasil s ní otec. „V novinách se ale píše, že té tragické události přihlíželi svědkové.“

„Svědkové jsou dva, ale každý tvrdí něco jiného,“ odpověděla. „Zahradník, který pracoval dole v ulici, přísahal, že viděl bratra vrhnout se z okna, zatímco jeden desetiletý hoch, který šel kolem se svou matkou, tvrdil, že bratrovo nehybné tělo spadlo ze střechy.“

„Spadlo ze střechy, říkáte?“ zeptal se otec.

Presvědčivě přikývla. „Přesně tak to ten hoch podle Scotland Yardu řekl. Samozřejmě, že jeho výpověď nebrali vážně a domnívali se, že je to výplod jeho vlastní fantazie. Jsou tu tedy dva rozcházející se popisy jedné události. A mezi vrhnutím se z okna a bezvládným pádem ze střechy je značný rozdíl.“

„Co je podle vás pravda?“ zeptal jsem se.

„Kdo ví?“ odpověděla mi. „Jediné, co mohu říct, je, že je bratr po smrti a pověst naší rodiny je navždy poskvrněna kvůli výpovědím poblíž pracujícího zahradníka a hochy, který zrovna vzhlédl nahoru, když můj bratr padal.“ Rysy jejího obličeje náhle zpřísněly a pronesla: „Není to fér, doktore Watsone. Není to fér, není to spravedlivé.“

„Co chcete, abych udělal?“ zeptal se otec.

„Ptáte se mě? Vyšetřujte! Očistěte dobré jméno mé rodiny a zjistěte, kdo je za smrt mého milovaného bratra zodpovědný.“

Z výrazu otcovy tváře jsem vyčetl, že ho případ pramálo zajímá a že té ubohé ženě nemůže moc nabídnout.

„Snad bych pro vás mohl zjistit něco na Scotland Yardu,“ nabídl se.

„Od nich pomoc čekat nemohu,“ odvětila. „Musím se vám přiznat, že už jsem dříve kontaktovala soukromého detektiva, který udělal

právě to, co mi teď nabízíte. Scotland Yard mu rázně sdělil, že paní Blalockovou, jejího syna ani zahradníka už nehodlají obtěžovat. K případu prý zaujali jednoznačné stanovisko a uzavřeli ho.“

Otec vyskočil ze sedačky a upřel na ni svůj zrak. „Slyšel jsem správně, že jedním ze svědků byla Joanna Blalocková?“

„Ano,“ odpověděla mu. „Paní Joanna Blalocková šla kolem se svým synem a právě její syn Johnnie byl svědkem onoho pádu. Ona sama potvrdila správnost jedné části jeho výpovědi.“

„Mluvíte o paní Blalockové, snaše sira Henryho Blalocka, který bydlí ve čtvrti Belgravia?“

„Ano.“

„Jste si tím jistá?“

„Naprosto.“

„Tak to se na to musíme podívat,“ řekl otec rozhodně. „Vyšetříme pro vás celou tuto tragickou událost.“

„Ach, děkuji vám,“ řekla s neskrývanou radostí. „Jako by mi ze srdce spadl ohromný kámen.“ Podala otci ruku a on jí pomohl vstát. Cestou ke dveřím se ještě zeptala: „S čím začnete?“

„S výslechem svědků.“

„Pak se radši vyhýbejte inspektoru Lestradowi. To on trval na tom, aby už nikdo paní Blalockovou a zahradníka znovu neobtěžoval.“

„Tam se ale právě ten případ otvírá. U svědků musíme začít,“ prohlásil otec rozhodně.

„Pokud vám vzniknou nějaké výdaje, určitě —“

Otec mávnutím ruky nabídku zamítl. „Dáme vám vědět.“

Mary Harrelstonová rychle opustila místnost s tou troškou naděje, kterou jí otec mohl nabídnout.

Jakmile se za ní zavřely dveře, všiml jsem si, že se otcovo chování změnilo. Radostně si mnul ruce a celý napřímený rázně pochodoval po pokoji.

„Proč jsi najednou tak veselý a rozrušený, otče?“ zeptal jsem se.

„Protože, můj milý John,“ odpověděl, zatímco si nacpával dýmku, „případ čeká!“

2

Joanna Blalocková

Druhého rána už jsme stáli v knihovně honosného domu sira Henryho Blalocka v londýnské čtvrti Belgravia. Byla to ohromná knihovna s velkým cihlovým krbem a dobře naleštěným mahagónovým nábytkem. Všechny její stěny od podlahy až ke stropu pokrývaly řady nespočetných, v kůži vázaných knih. Poblíž arkýřového okna, vedoucího do upravené zahrady, visely bohatě zdobené italské gobelíny. Pomyslel jsem si, že tato místnost odráží vlastnosti majitele domu — byla elegantní a vznešená, a přesto vzbuzovala respekt — neboť sir Henry byl vážený státník, který kdysi zastával úřad ministra financí a úřad ministra vnitra. Po ránu bylo v místnosti ještě chladno, a tak jsme se postavili k praskajícímu ohni a ohřívali si u něj ruce. Sir Henry se chtěl stejně jako většina Londýňanů bavit o otcově minulosti a jeho zážitcích se Sherlockem Holmesem, ale otec rozhovor obratně stáčil na důvod naší návštěvy.

„Jsme vám vděční, sire Henry, že jste nás přijal tak narychlo,“ řekl otec. „Víme, že vás tím obtěžujeme.“

„Ale vůbec ne,“ odpověděl sir Henry. „Jen doufám, že vám můžeme být v té strašné záležitosti nějak nápomocni. Chudáci Harrelstonovi jsou smrtí svého syna naprosto zdceni. A přišlo to v tu nejhorší dobu.“

„Jak to myslíte?“

„Jde o významnou rodinu s dlouholetou tradicí, doktore Watsone, a s předky, na které by mohl být každý hrdý. Nyní ovšem procházejí těžkou finanční situací, která ohrožuje všechen jejich kapitál.“

„Utrpení se tedy znásobilo.“

„Mnohonásobně,“ dodal sir Henry. „Kéž by jim vaše vyšetřování přineslo alespoň nějakou úlevu.“

„Doufám, že nám vaše snacha pomůže případ trochu vyjasnit.“ Otec si vytáhl dýmku z třešňového dřeva a škrtl zápalkou. „Mohu?“

Sir Henry přitakal. „Jsem si jist, že vám Joanna s radostí pomůže.“

„Jak jistě tušíte, podrobnosti týkající se této smrti jsou dost ošklivé, takže se budu snažit být stručný a ne moc názorný, až budu s paní Blalockovou mluvit. Předpokládám, že ji ta událost musela dost rozrušit.“

Sir Henry se pousmál, což se v tu chvíli zdálo být nemístné. „S Joannou nemusíte zacházet v rukavičkách. Moje snacha se na rozhovor s vámi těší a podobné události ji velice zajímají. Vlastně se posledních několik dní intenzivně zajímá o sebevraždy a přečetla už všechny knihy, pojednání a monografie na toto nepříjemné téma, které se jí podařilo sehnat.“

„Číst o znetvořeném těle a dívat se na něj jsou dvě různé věci, sire Henry.“

„Buďte bez obav,“ odpověděl sir Henry rozvážným hlasem. „Joanna dříve pracovala jako zdravotní sestra.“

„Musím ale také vyzpovídat vašeho vnuka,“ sdělil mu otec. „Budu velmi opatrně volit slova, abych ho nevylekala. Souhlasíte?“

Sir Henry se opět pousmál. „Budete hodně překvapen, doktore Watsone.“

Otočili jsme se, protože dveře do knihovny se doširoka otevřely.

„Tak,“ řekl sir Henry. „Už je tady.“

Sir Henry nás začal představovat, ale já jsem byl krásou té ženy natolik unesen, že jsem jeho slova téměř nevnímal. Joanna Blalocková byla vysoká žena, jen o pár centimetrů nižší než já, s jemnými patricijskými rysy a pískově zlatými vlasy staženými stříbrnou sponou. Měla zvědavé hluboké hnědé oči, které jako by neustále vše pozorně prozkoumávaly. Dlouhé černé šaty s vysokým bílým límcem zakrývaly velmi štíhlou postavu.

Pohlédla mi přímo do očí a řekla: „Obdivovala jsem vaši práci u svatého Bartoloměje, doktore Watsone.“

To mě naprosto zaskočilo. „Také jste pracovala v ústavu patologie?“

„Dostala jsem se tam jen tehdy, když nějaký z mých pacientů zemřel,“ odpověděla. „Asistovala jsem u pitvy a doufala, že se dozvím přesnou příčinu smrti. Byla jsem vaší velkou obdivovatelkou, stejně jako můj zesnulý manžel, doktor John Blalock.“

„Vzpomínám si na vašeho manžela,“ řekl jsem. „Byl považován za nejlepšího chirurga. Jaká smůla, že ho v jeho nejlepších letech odvolala nemilosrdná cholera.“

Joanna Blalocková se krátce zadívala jiným směrem, jako by se snažila zachovat klid. „A tak jsme se ji snažili zastavit. Dělali jsme všechno, co jsme mohli. Byli jsme velmi opatrní. Všechny přehozy a závěsy jsme ošetřili vápnem, kterým jsme dokonce posypali i parapety, ale cholera se nám nevyhnula.“

„Tragická ztráta,“ vyjádřil jsem svou soustrast.

„Větší, než si dovedete představit,“ řekla Joanna něžně. Pak se obrátila na mého otce. „Ale proto jste sem nepřišli, že?“

„Ne, proto ne,“ odpověděl otec. „Jsme zde kvůli jedné velice choulostivé záležitosti.“

„Přišli jste vyšetřovat vraždu Charlese Harrelstona,“ řekla bez okolků.

Její slova vykouzlila otci na rtech nenápadný úsměv. „Proč myslíte, že to byla vražda?“

„Protože jste přišli až sem. Slavný společník Sherlocka Holmese by se o sebevraždu nezajímal. Jak jistě dobře víte, doktore Watsone, existují jen čtyři základní příčiny smrti. Přirozená smrt, nešťastná náhoda, sebevražda a vražda. Smrt Charlese Harrelstona určitě nebyla přirozená a nelze ani předpokládat, že jen tak zakopl a nešťastnou náhodou vypadl ze třetího patra. Byla to tedy buď sebevražda, nebo vražda. Vzhledem k vaší návštěvě se domnívám, že nejste přesvědčen o tom, že by ten muž spáchal sebevraždu. Zůstává nám tedy už jen vražda. A vy jste přišel proto, abyste to dokázal.“

„Také se přikláníte k této poslední variantě?“ zeptal se jí otec.

„Jen pokud tomu budou nasvědčovat všechna fakta. Ptejte se prosím a uvidíme, kam se dostaneme.“

Sir Henry rezignovaně povzdechl. „Doktore Watsone, obávám se, že má snacha strávila příliš mnoho času ve společnosti smrti a umírajících a přečetla příliš mnoho detektivek. Odpusťte jí to, prosím.“

„To je v pořádku,“ mávl nad tím otec rukou na znamení, že žádná omluva není nutná. „Řekněte mi, paní Blalocková, jaké detektivky máte nejraději?“

„Nejvíc se mi líbí ty od Edgara Allana Poea s nesmírně důvtipným C. Augustem Dupinem.“

„Četla jste také Záhady Sherlocka Holmese, které vyšly před několika lety?“

„Ano, četla.“

„Co si myslíte o Holmesových metodách?“

„Nejsou vůbec špatné.“

Sir Henry zvedl oči v sloup, zatímco já s otcem jsme se snažili potlačit úsměv.

Otec se na Joannu Blalockovou obdivně podíval a zeptal se jí: „Jste stejně dobrá pozorovatelka, jako umíte pohotově odpovídat?“

„Myslím, že ano,“ odpověděla mu bez jediného náznaku skromosti.

„Pak mi tedy povězte, co přesně jste viděla odpoledne před dvěma dny na Curzon Street. Chci slyšet všechny podrobnosti. Na nic nezapomeňte.“

„Možná byste se měl nejprve zeptat mého syna,“ navrhla. „To on první zahlédl toho muže a upozornil mě na něj. Já jsem už jen viděla, jak dopadl na zem.“

„Dobrá.“

Joanna Blalocková vstala a řekla: „Zajdu pro Johnnieho.“ Po jejím odchodu se otec obrátil na siru Henryho a kvapně se ho zeptal: „Kolik je vašemu vnukovi let?“

„Za měsíc mu bude deset.“

„Je na svůj věk vyspělý?“

„Ano.“

„A bystrý?“

„Velmi.“

„Jste si jist, že ho hrůzné okolnosti tohoto případu nerozruší?“

„Je po své matce,“ odvětil sir Henry s patřičnou hrdostí. „Mám k tomu ještě něco dodat?“

„Z vašich slov soudím, že se nechová jako běžné desetileté dítě.“

„To si uvědomuji každý den,“ pokračoval sir Henry. „Například včera jsem viděl, jak studuje anatomii člověka, a tak jsem se ho zeptal, co ho na tom tolik zajímá. Řekl mi, že hledá název lebeční kosti, kterou měl pan Harrelston po pádu tak roztržštěnou.“

„A našel ho?“

Sir Henry přitakal. „Ano, byla to týlní kost. Napsal si to rovnou dvanáctkrát, aby to nezapomněl.“

„Podívejme! To je vskutku zvláštní.“

Sir Henry opět přitakal. „Jaká matka, takový syn.“

Dveře do knihovny se otevřely a vstoupila Joanna Blalocková se svým synem. Chlapec byl na svůj věk velmi vysoký a měl úzký pohledný obličej s vyčnívající bradou. Jeho tmavě hnědé dlouhé vlasy byly mírně rozčuchané. Nejvíce pozornosti ale přitahovaly jeho oči. Byly přimhouřené, což hochovi dodávalo na vážnosti a bystrosti. Rozhodně na něm nebylo znát žádné rozrušení, které by mu naše návštěva mohla způsobit.

Když nás Joanna představovala, všiml jsem si, jak otec zbledl. Ústa otevřel dokořán a vypadal jak omráčený. Naklonil jsem se k němu a pošeptal mu: „Jsi v pořádku, otče?“

Tiše a pomalu odpověděl: „Nic mi není.“

„Vůbec nevypadáš dobře.“

„Ujišťuji tě, že jsem v pořádku,“ řekl otec a do tváří se mu opět vrátila barva. „Já — jen mě na chvíli něco zaskočilo.“

„Co tě zaskočilo?“

„Řeknu ti to později,“ odpověděl otec tajemně, a když se vzpamatoval, začal se hocha vyptávat: „Johnnie, ty se prý zajímáš o anatomii člověka.“

„Ano, pane,“ odvětil Johnnie.

„Tvůj dědeček nám říkal, že tě zajímá především týlní kost,“ pokračoval otec. „Můžeš mi prosím připomenout, kde přesně se ta kost na lebce nachází?“

Johnnieho oči se otevřely dokořán, jako by jimi otcova otázka měla projít až do mozku. Bez váhání odpověděl: „Tvoří celou zadní stěnu mozkovny, pane.“

„Výborně! Děkuji,“ řekl otec a pohládl chlapce po rozčuchaných vlasech, aby se Johnnie uvolnil. „Mám už jen pár otázek. Byl bys tak hodný a odpověděl mi na ně?“

„Samozřejmě,“ řekl Johnnie a letmo vzhlédl k matce, která mu přikývla na souhlas.

Joanna Blalocková se usadila do vysokého koženého křesla hned vedle syna. „Když mu ty otázky položíte jako dospělému, odpoví vám na ně také jako dospělý.“

Otec si přisunul pohodlný ušák a sedl si do předklonu, takže jeho oči byly na úrovni očí hochů. „Teď mi, drahý chlapče, pověz, co přesně jsi viděl tenkrát, když jsi byl svědkem toho nešťastného pádu?“

Johnnie si olízl rty a zamyslel se. „Ten muž spadl ze střechy.“

Otec znatelně přimhouřil oči. „Ze střechy, říkáš?“

„Ano, pane.“

„Nemohl vypadnout z okna?“

„Spadl ze střechy,“ trval na svém chlapec.

„Byl tam sám?“

Johnnie zíral na otce a bylo vidět, že mu nerozumí.

Otec tedy zopakoval svou otázku. „Viděl jsi na střeše ještě někoho jiného?“

Johnnie zavrtěl hlavou. „Jen jeho.“

„Pak padal a dopadl na zem. Je to tak?“

Johnnie přikývl. „A odrazil se.“

„Kolikrát?“

Johnnie ukázal jeden prst. Výraz v jeho obličeji byl naprosto klidný a jeho hlas byl vyrovnaný. Ta událost ho zjevně vůbec nevyvedla z míry.

„Křičel ten muž při pádu?“ zeptal se otec.

Johnnie byl na rozpacích.

„Nebyl slyšet žádný křik,“ řekla Joanna Blalocková. „Ten muž při pádu nevydal ani hlásku.“

„Akorát to zadunělo, když dopadl na ulici, maminko,“ připomenul chlapec.

„Ano,“ řekla Joanna a usmála se na syna. „To máš pravdu.“

Otec se opřel a svažtil obočí, jako by vstřebával nové informace.

„Jak daleko od toho nešťastníka jste v tu chvíli byli?“

„Maximálně deset metrů,“ odpověděla Joanna.

„To je dost blízko.“

„Ano.“

„A jste si naprosto jisti, že nevydal ani hlásku?“

„Naprosto.“

„Není možné, že jste jeho křik neslyšeli, protože na ulici bylo příliš rušno?“ dovolil jsem si poznamenat.

„To si nemyslím,“ odpověděla pohotově Joanna Blalocková. „Zrovna chvíli předtím jsme si se synem říkali, jak zřetelně je slyšet cvrlikání kolem poletujících ptáků.“

Zdálo se, že to dlouhé vyptávání začalo chlapce nudit a unavovat, protože si dal ruku před ústa, aby zakryl zívnutí. Otcovy oči se rozšířily, když na jeho ruce spatřil malé znaménko ve tvaru hvězdy. „Jak zajímavé,“ poznamenal. „Vypadá to jako malá hvězdička. S tak dokonalým tvarem by to klidně mohlo být tetování.“

„Ach, to ne,“ odpověděla Joanna. „To je mateřské znaménko. Ten neobvyklý tvar mělo už tehdy, když se Johnnie narodil.“

„Jak ojedinelé.“

„Maminka říká, že mi to přinese štěstí,“ řekl hoch.

„Doufejme, že ano.“ Otec si to podivné znaménko ještě jednou pozorně prohlédl a mně se na chvíli zdálo, že se přitom pousmál. Pak ale opět zvažněl a vrátil se k té nepříjemné záležitosti. „Mám na tebe ještě jednu poslední otázku, Johnnie. V jaké poloze ten muž padal?“

Johnnie vzhlédl k matce. Ta otázka ho zřejmě zmátla.

Joanna Blalocková se ho zeptala jinými slovy: „Když ten muž padal, vypadal, jako když skáče do bazénu? Nebo spíš jako někdo, kdo padá z postele na podlahu?“

„Byl na boku, maminko,“ odpověděl Johnnie.

Joanna se na chvíli zamyslela a pak přitakala. „Ano, určitě padal v této poloze a hlavu měl trochu níž než tělo. Jeho hlava pravděpodobně narazila do země jako první, protože byla strašně rozmlácená.“

„Viděli jste —“

„A je tu ještě jedna věc,“ pokračovala Joanna Blalocková. „Ačkoliv poškození lebky bylo značné, na místě dopadu bylo jen málo krve. Zdálo se mi to dost divné.“

„To je opravdu divné,“ souhlasil otec a přitom se na mě podíval. Vyměnili jsme si významné pohledy. Základním pravidlem patologie totiž je, že mrtvý člověk téměř nekrvácí, dokonce ani při závažném poranění.

Otec se pak otočil zpět na Joannu Blalockovou: „Dnes ráno jsme se vydali do Curzon Street, ale bohužel jsme přišli moc pozdě. Metaři už udělali svou práci a všechno pečlivě vyčistili. Nemohli jsme proto událost zrekonstruovat. To by nám ve vyšetřování hodně pomohlo. Chtěl jsem se vás proto zeptat, jestli byste byla tak laskavá a doprovodila nás teď do Curzon Street, abyste nám mohla ukázat, kde přesně se ta hrůzná scéna odehrála. Byli bychom vám za to moc vděční.“

„Velice ráda,“ řekla Joanna a podívala se přitom na tchána, který kývl na souhlas. „Otče, mohl byste se postarat o Johnnieho, než přijde jeho učitel?“

„Ano, bez obav.“

Joanna Blalocková láskyplně pocuchala synovi jeho dlouhé vlasy a pak je zase urovnala. „Tak já si jen skočím pro kabát.“

Když za ní zaklaply dveře, otec se opět obrátil na Johnnieho. „Mám vlastně ještě další otázku. Myslíš, že bys mi mohl pomoci?“

„Zkusím to, pane,“ řekl Johnnie.

„Dobrá.“ Otec napřímil ruku, zvedl ji a pak ji pomalu spouštěl dolů. „Když ten muž padal, pohyboval přitom rukama a nohama?“

„Ne, pane,“ odpověděl Johnnie. „Byl naprosto nehybný.“

„Děkuji ti,“ řekl otec a díval se za chlapcem, který odběhl na druhý konec knihovny a roztočil tam obrovský glóbus. „Všímavý hoch,“ pronesl.

„A chytrý,“ dodal sir Henry. „V mnohém se podobá své matce.“

„Doufám, že mi prominete, že jsem se nejprve nezeptal vás, jestli nás může vaše snacha doprovodit,“ řekl otec úředně. „Jsem dnes ráno myšlenkami trochu jinde.“

„Nemusíte se omlouvat,“ odpověděl sir Henry. „Vlastně jsem velice rád, že jste ji požádal, aby se k vám přidala. Víte, doktore Watsone, má snacha je od smrti svého manžela stále velmi sklíčená. Budou tomu už dva roky. Je posmutnělá a jen málokdy vychází z domu.“

„Přirozená reakce na hluboký zármutek,“ pronesl jsem věčně.

Sir Henry přitakal. „Já vím. Ale je mi jí líto.“

Otec se zeptal: „Říkáte, že opouští dům jen zřídka, a přesto před několika dny vyšla ven?“

„Šla navštívit nemocnou přítelkyni, lady Jane Hamiltonovou. Jinak by ani toho dne dům neopustila.“

„Vyšla si ven do krásného dne,“ uvažoval jsem nahlas, „a přitom se jí naskytl tak strašný pohled. Musela být nesmírně rozrušená, když se vrátila domů.“

„Ani v nejmenším,“ řekl sir Henry. „Nezapomínejte, že Joanna je proškolená chirurgická sestra, a když pracovala v Nemocnici svatého Bartoloměje, určitě viděla mnohem horší věci.“

„To asi máte pravdu,“ souhlasil jsem.

Otec se zeptal: „Prosím, omluvte mou zvědavost, sire Henry, ale není to neobvyklé, aby žena takového postavení pokračovala ve výkonu svého povolání i po svatbě?“

Sir Henry si hlasitě povzdechl. „Na mé snaše není nic obvyklého, doktore Watsone. Je bystrá, svěhlavá a dělá si, co se jí zlíbí.“

„Nic jste proti tomu nenamítal?“

„To víte, že se mi to moc nelíbilo,“ řekl sir Henry. „Ale také Joanně rozumím. Je velice chytrá, desetkrát chytřejší než většina mužů, a její mysl funguje jako ocelová past. Jak se do ní něco dostane, zůstává to tam navždy. No řekněte, co byste dělal, kdyby to byla vaše snacha?“

Sir Henry na odpověď nečekal, ale odpověděl si hned sám. „Moje snacha má mimořádné schopnosti a její mysl se potřebuje neustále něčím zabývat. Jinak se jí hned zhorší nálada a je rozmrzelá. Profese zdravotní sestry byla jedním ze zaměstnání, které mohla vykonávat a které udržovalo její mysl v maximálním vypětí. Pro Joannu to bylo ideální, proto jsem vyšel vstříc jejímu přání. Její manžel s tím také naprosto souhlasil, protože věděl, jak si Joanna dobře vedla na operačním sále. On ji v tom vlastně přímo podporoval.“

„Moudré rozhodnutí,“ poznamenal otec.

Sir Henry opět povzdechl, tentokrát ale smutně. „Myslím, že nejlepší momenty života prožila při práci po boku mého syna v Nemocnici svatého Bartoloměje. Bohužel to vše zkazila zákeřná cholera.“

„Měla štěstí, že se jí ta hrozná choroba vyhnula,“ řekl jsem.

„Nevyhnula se jí,“ řekl sir Henry. „Joanna také onemocněla, ale přežila. Víte, má silné tělo i silného ducha.“

Dveře knihovny se otevřely a Joanna Blalocková vstoupila dovnitř, oděná v dlouhém plášti a baretu. „Jsem připravená,“ ohlásila nám.

Nejprve láskyplně objala syna a pak se vydala ke vstupním dveřím, které jí sluha otevřel.

Venku bylo pochmurné, chladné počasí a vše naznačovalo, že co nevidět začne pršet. Nasedli jsme do čekající drožky a vyjeli z Belgravie do Curzon Street. Provoz byl malý, takže jsme byli brzy na místě.

„Rád bych vám poděkoval, že jste jela s námi,“ řekl otec zdvořile.

Joanna se na otce zlehka usmála. „Jestli vám mám pomoci, doktore Watsone, tak se mi budete muset svěřit ještě se vším ostatním.“

Otec k ní vzhledl. „Nechápu, co máte na mysli.“

„Mám na mysli to, co jste mi zatím neřekl.“

„Například?“

„Například jak jste přišel na to, že to byla vražda, a ne sebevražda, a to ještě předtím, než jste vešel do domu mého tchána.“

Otec na mě mrkl a pousmál se. „Tuhle ženu nikdo neoklame.“

„Možná to jen tak zkouší,“ pronesl jsem. „Nakonec, tvé otázky naznačovaly, že s tou smrtí není něco v pořádku.“

„Povaha otázek vašeho otce mi tolik nenapověděla,“ vysvětlila Joanna. „Spíš způsob, jakým se vyptával. Bylo zřejmé, že se ptá jen proto, aby se ujistil o tom, co už dávno ví.“

Otec se směrem ke mně krátce zachichotal. „Varoval jsem tě.“

„Tak mi prosím, doktore Watson, odpovězte,“ trvala dál na svém Joanna.

Otec si vyndal svou oblíbenou dýmku z třeshňového dřeva a strčil si ji nezapálenou do úst. „To, co vám teď řeknu, jsem se jednak dočetl v novinách, a jednak mi to sdělil jeden informátor ze Scotland Yardu, který mi ještě dluží pár laskavostí. Nejprve se s vámi podělím o fakta. Obětí je Charles Harrelston, nejstarší syn lorda Harrelstona. Dostalo se mu vzdělání na Etonské škole a na Univerzitě v Cambridgi a od malička byl zvyklý na blahobyť a zvláštní výhody. Pohyboval se v dobrých kruzích a byl členem významných klubů. Až do té doby byl jeho život neposkvrněný. Pak ale dobrovolně narukoval do druhé anglo-afghánské války, kde byl za své hrdinské činy vyznamenán. Po návratu se z něho stal jiný člověk – sukničkář, alkoholik a hazardní hráč. Později se srovnal, ale s hazardem nepřestal. A to ho možná stálo život.“

„Asi měl velké dluhy,“ dohadovala se Joanna.

„Přesně tak,“ pokračoval otec. „Jeho dluhy se vyšplhaly na tisíc liber, což už je pořádná suma, hlavně pro Harrelstonovu rodinu, která

už tak měla značné finanční problémy. Jako všichni notoričtí hráči si Charles Harrelston myslel, že by mu z dluhů mohlo pomoci zase hraní. Navštívil tedy člověka, kterému dlužil a který bydlí zrovna na Curzon Street. S ním si pak zahrál poker a na jednu hru vsadil tisíc liber. Kdyby vyhrál, už by nikomu nic nedlužil. Prohra by mu ale dluh zdvojnásobila. A Charles Harrelston bohužel prohrál. Muž, se kterým hrál, pak na chvíli odešel. Když se vrátil zpátky, v místnosti bylo otevřené okno a po Charlesi Harrelstonovi ani stopy. Zbytek příběhu už znáte.“

„Můj syn ale jasně řekl, že ten muž spadl ze střechy,“ namítla rozhodně Joanna.

Otci zajiskřily oči. „Ano. Myslím, že má váš syn pravdu.“

„A padal v poloze na boku, což není zrovna přirozené pro někoho, kdo skáče vstříc vlastní smrti.“

„To je také pravda.“

„Navíc vůbec nekřičel,“ připomenula ještě. „Nevydal ani hlásku.“

„Přesně tak!“

Joanna Blalocková pronesla: „Moc to do sebe nezapadá, že?“

„A je tu ještě něco dalšího,“ řekl otec. „Váš syn nám také řekl, že ten muž při pádu nemával rukama ani nohama.“

Joanna upřela na otce přísný pohled. „Nepamatuji se, že byste se syna na něco takového ptal.“

„Řekl mi to sám od sebe,“ zalhal otec.

Joanna nad jeho vysvětlením odmítavě mávla rukou. „Zeptal jste se ho v mé nepřítomnosti, abych mu nemohla s odpovědí pomoci.“

„Přiznávám,“ řekl otec bez výčitek svědomí. „Vidíte ale, jak přínosná byla jeho odpověď.“

„Ano,“ řekla Joanna a pak vše shrnula: „Máme tu tedy muže, který letěl vzduchem v poloze na boku, nekřičel a nehýbal přitom rukama ani nohama. Musel být buď v bezvědomí, nebo mrtvý.“

Olízla si rty a pak pokračovala. „Lidé v bezvědomí ani mrtvoly z okna nevyskakují, je to tak, doktore Watsone?“

„Bezpochyby,“ odpověděl otec. „Pokud budeme předpokládat, že je svědectví vašeho syna správné, pak Charles Harrelston za svou smrtí nevyskočil, ale někdo ho za ní strčil.“

„Můj syn se určitě nespletl,“ trvala na svém Joanna Blalocková. „Charlese Harrelstona někdo shodil. Jiné vysvětlení pro zjištěná fakta nemáme.“

„Kdo by to ale mohl udělat?“ zeptal jsem se.

„Pojďme nejdřív zjistit motiv,“ odvětila Joanna Blalocková. „Ten nás přivede k pachateli.“

Krátkozraký zahradník

Právě poledne naše drožka zastavila na okraji cesty před pěkným třípatrovým domem na Curzon Street. Ve dveřích stál uniformovaný strážník, který pozorně sledoval každý náš pohyb a dával nám jasně najevo, že tu nejsme vítáni. Obzvlášť nepříjemně se zahleděl na paní Blalockovou, která mu pronikavý pohled opětovala.

Pomohl jsem otci vystoupit z drožky a zeptal se ho: „Jestli je Scotland Yard přesvědčen o tom, že šlo o sebevraždu, tak proč sem postavili hlídku?“

„Nejspíš proto, aby odradili zvědavce,“ odpověděl mi a podíval se nahoru na okno ve třetím patře a pak dolů na chodník přímo pod ním. „Paní Blalocková, buďte prosím tak laskava a ukažte nám, kde přesně jste se s Johnniem nacházeli, když ten muž padal.“

„Velice ráda,“ řekla Joanna Blalocková. „Ale navrhuji, abychom začali s tím zahradníkem, který pád tak živě vylíčil.“

„Už jsme se ho vyptávali dnes ráno,“ řekl jí otec. „A stál si pevně za svou výpovědí.“

„Tak by mu určitě nevadilo vše ještě jednou zopakovat.“

Otec zaváhal. „Musím vás varovat. Ten zahradník je dost nepříjemný člověk. Nebude se mu líbit, že se ho budeme znovu ptát na to samé.“

„Možná, že nás úplně odmítne,“ poznamenal jsem. „Je velmi nevrlý.“

„To je možné,“ řekla Joanna odhodlaně. „Ale buď je to lhář, nebo má nesmírně velkou představivost.“

„To budete muset dokázat,“ řekl otec.

„To mám také v úmyslu,“ odpověděla mu Joanna. „Zavedte mě k němu, prosím.“

Přesunuli jsme se téměř o celý blok dál, až k dobře udržované zahradě před impozantní budovou. Všiml jsem si, jak si Joanna Blalocková při každém kroku něco šeptá, jako by si pro sebe počítala.

„Co to počítáte?“ zeptal jsem se tiše.

„Vzdálenost,“ odpověděla. „Každý můj krok měří zhruba půl metru. Vypočítala jsem tak, že ta zahrada se nachází čtyřicet metrů od místa činu.“

„A co to pro nás znamená?“

„Všechno, nebo nic.“

Dívali jsme se na zahradníka, který pečlivě zastříhoval živý plot ve výšce svého pasu. Měl širokou hrud' a na hlavě pleš. Jeho pleť byla zarudlá a velké břicho mu padalo přes opasek. Ačkoliv bylo dost chladno, byl celý upocený.

Když si nás všiml, ztuhly mu rysy v obličeji. „Už jste zase tady! Všechno jsem řekl vám i novinářům a nebudu to opakovat. Běžte pryč a nechte mě pracovat. Jsem zaměstnaný muž a nehodlám plýtvat svým drahocenným časem.“

Pak se k nám otočil zády a pokračoval v zastříhování plotu. Udržoval ten keř dokonale rovný a nepotřeboval k tomu nic jiného než nůžky. Nevšiml jsem si, že by měl po ruce vodováhu. Zahradník si nás vůbec nevšímal, jako bychom se vypařili.

„Neublížíte při stříhání plotu okolním květinám?“ Zeptala se Joanna Blalocková.

Zahradník rozhořčeně zavrčel: „Milá dámo, pracuji tu už celých třicet let a můžu vás ujistit, že svou práci dělám dobře. Dokážu stříhat

ploty tak, že při tom nezpůsobím žádnou škodu. To byla poslední otázka, na kterou jsem vám odpověděl. Teď běžte pryč a nechte mě na pokoji.“

„Určitě nám můžete věnovat pár minut,“ trvala na svém Joanna.

„Paní! Kolikrát to mám ještě opakovat?“ vykřikl zahradník. „Čas jsou pro mě peníze a na vaše otázky nehodlám věnovat ani čtvrták.“

„To nebude třeba.“ Joanna Blalocková sáhla do kabelky pro čtvrták a vložila ho zahradníkovi do ruky. „Tohle vám nahradí váš ztracený čas.“

„Ach to ano, paní! To ano!“ obrátil najednou zahradník. Byl evidentně ohromen štedrostí Joanny Blalockové a peníz si dlouze prohlížel, jestli je skutečně pravý. Spokojeně ho pak vložil do ošuntělé peněženky a začal se upravovat. Rozepnul si kabát a z vnitřní kapsy vytáhl pomačkaný ušmudlaný kapesník. Přitom mu ze stejné kapsy málem vypadly brýle. Vrátil je zpět do kapsy a kapesníkem si z obličeje setřel pot.

Joanna pozorně sledovala každý jeho pohyb. Nespouštěla oči z jeho mozolnatých rukou. Analyzovala jeho pohyby, které se mně zdály být bezvýznamné.

„Kde mám začít?“ zeptal se jí zahradník vtíravě.

„Pěkně od začátku,“ odpověděla Joanna. „Byla bych ráda, kdybyste nám ukázal, kde jste stál, když jste si všiml toho padajícího muže. A prosím přesně.“

Zahradník popošel kousek dál k přilehlému živému plotu a postavil se čelem ke Curzon Street. Měl tak nezakrytý výhled na dům, ve kterém Charles Harrelston to odpoledne hrál a prohrál. „Přesně tady jsem stál.“

„Co jste v tu chvíli dělal?“

„Dokončoval jsem tenhle plot,“ zavzpomínal zahradník. „Ujišťoval jsem se, že jsem nahoře nezapomněl ani větvičku.“

„Soustředil jste se tedy na svou práci?“

Zahradník přikývl. „Vždycky se soustředím. Jinak by výsledek nebyl dobrý a nedostal bych zaplacení. Ani větvička nevyčnívala, to vám mohu odpřisáhnout.“

„Moc pěkná práce,“ souhlasila Joanna. „Přesně to jste také uvedl ve své předchozí výpovědi.“

„Ano, je to tak. A ani slovo na tom nezměním, neboť všechno, co jsem vám řekl, je pravda,“ řekl zahradník. „Právě jsem dostříhoval plot, když jsem vzhlédl nahoru a viděl, jak ten muž přeskočil okenní římsu. Seběhlo se to velmi rychle, ale viděl jsem ho, jako teď vidím vás.“

„Takže jste ho viděl, jak vyskakuje?“

„Ten muž vyskočil, to vám povídám,“ řekl zahradník a nekompromisně přitom několikrát kývl hlavou. „Vyskočil do prázdna zrovna v té chvíli, kdy jsem zvedl hlavu od práce. Nemohl jsem tomu uvěřit.“

„Padal nohama napřed?“

„To ano. Nohama napřed. Tím jsem si jist.“

„A mával při pádu nohama i rukama?“

„Jako šílenec, ano.“

„To je strašné,“ okomentovala jeho slova Joanna.

„Přesně tak. Běžel jsem k němu, abych mu pomohl, ale nebyla v něm už ani špetka života.“

„Jak divné, že tak zámožný člověk ukončil svůj život tímto způsobem.“

„Je to nepochopitelné. Člověk má někdy všechno, co si může přát, a přesto udělá takovou věc.“

„Adresa 28 Curzon Street napovídá, že ten člověk vlastnil značné bohatství.“

„Ano,“ přitakal zahradník. „To máte pravdu, ale spletla jste si adresu. Vyskočil z domu číslo 26.“

„Jste si tím jist?“

„Ano, paní. Zním tuto ulici a každý dům na ní jak své boty.“

„Takže ten novinový článek, co jsem si vystříhla, nebyl přesný,“ řekla Joanna Blalocková a otevřela kabelku. Vytáhla z ní výstřižek a ukázala na titlek článku, který popisoval sebevraždu ve čtvrti Mayfair. „Vidíte, na prvním řádku se píše 28 —“

„Ale ne, paní.“ Přerušil ji zahradník a položil svůj špinavý prst přímo na vytištěnou adresu. „Tady se píše, že adresa byla 26 Curzon Street, ne 28.“

„Ach, vidíte. Máte pravdu. Je to psáno tak malým písmem,“ připustila Joanna. „Děkuji, že jste mě na to upozornil.“

„Nemáte zač,“ řekl zahradník a narovnal se, jako člověk, který zrovna vykonal nějaký významný skutek. „Na tu adresu ani na tu událost nikdy nezapomenu.“

„Vsadím se, že jste té noci nezamhouřil oka.“

„Převaloval jsem se ze strany na stranu a nepodařilo se mi vůbec usnout.“

„Doufejme, že ta hrozná vzpomínka časem vybledne.“

„Ale bude to asi ještě dlouho trvat.“

„Možná by vám pomohlo dát si po práci jedno nebo dvě piva.“

Zahradník se doširoka usmál. „To máte pravdu.“

„Vypadáte tak trochu jako Guinness.“

„To je mé nejoblíbenější pivo,“ odpověděl a olízl si rty při pomyslení na běžné čepovaný mok.

Úžasné! Pomyslel jsem si. Během několika minut dokázala Joanna proměnit mrzutého a hrubého zahradníka v příjemného a upovídaného muže. Vedli teď spolu nenucený přátelský rozhovor a zahradník spontánně odpovídal na každou její otázku.

Natáhl ruku směrem k tomu nešťastnému domu a vůbec neskrýval, jak moc ho ta událost vyvedla z míry. „Obávám se, že si na ten hrozný zážitek vzpomenu vždy, když budu procházet kolem čísla 26.“

„Určitě to přejde,“ ujišťovala ho Joanna a dívala se stejným směrem jako on. Pozvedla ruku, aby si zastínila oči, neboť sluneční paprsky konečně prorazily ranní mlhu. „Podívejme! Zdá se mi, že na nás drožkář něco ukazuje, ale nejsem si jistá. Nemám zrovna dobré oči.“

Zahradník si rychle sáhl pro brýle a zamžoural směrem k vzdálené drožce. „Ano, paní. Vypadá to, že na vás mává.“

„Asi už nás volá zpátky,“ řekla Joanna a poděkovala zahradníkovi za jeho čas a za informace.

„Doufám, že jsem vám byl užitečný,“ řekl zahradník a naznačil poklonu.

„Velice,“ odpověděla mu Joanna. „Díky vám je nám to teď jasné.“

Odcházení jsme beze slov, dokud jsme se nedostali ze zahradníkova doslechu. Teprve pak jsem Joanně Blalockové potichu řekl: „Drožkář na nás vůbec nemával. Seděl nehnutě zády k nám.“

„Já vím,“ řekla.

„Co to tedy má znamenat?“

„Že je to pěkný lhář.“

„Ne tak zhurta,“ napomenul nás otec. „To, že nedokázal popsat, co dělal nebo nedělal náš drožkář, ještě neznamená, že neviděl Charlese Harrelstona padat. Na takovou vzdálenost nemusel vidět mávající ruku, ale určitě by si všiml padajícího vzrostlého muže.“

„Bez brýlí ne,“ bránila se Joanna. „Ten zahradník je krátkozraký, a proto bez problémů přečetl malá písmenka v novinách. Na dálku ale bez silných brýlí nevidí. Přece jste si všiml, že si je musel nasadit, aby vůbec drožkáře viděl, a dokonce ani s brýlemi nebyl schopen říct, co drožkář dělá.“

„Možná, že měl ty brýle zrovna na nose, když Charles Harrelston padal,“ uvažoval jsem. „Pak by bylo možné, že viděl, jak ten muž vyskakuje z okna.“

„To ale nezapadá do jeho výpovědi,“ pokračovala Joanna. „Vzpomeňte si na jeho přesná slova. Právě dokončoval práci na tom plotě a ujišťoval se, že nevyčnívá ani větvička. Víme, že na blízko vidí skvěle. Proto neměl brýle na očích, když jsme k němu před několika minutami přišli, a proto je neměl na očích ani před několika dny, když stříhal ten plot. Brýle používá jen na dálku, takže je zrovna neměl nasazené, když Charles Harrelston padal.“

„Je možné, že na okenní římse zahlédl člověka, a proto si rychle nasadil brýle?“ zeptal jsem se.

„To je nemožné,“ řekla Joanna rozhodně. „Padající předmět letí rychlostí deset metrů za sekundu. To je přibližně výška třípatrové budovy. Zahradník by tedy musel vzhlednout od práce, spatřit člověka na římse, nasadit si brýle a zaměřit zrak správným směrem, to vše v jediné sekundě. To prostě nejde. Názorně vám to předvedu.“ Otočila se na mého otce. „Máte s sebou své brýle na čtení, doktore Watstone?“

„Ano,“ odpověděl otec.

„Skvělé,“ pokračovala Joanna Blalocková. „Až vám řeknu, rychle prosím vzhledněte k té budově, pak si vyndejte brýle, nasadte si je a podívejte se zpět nahoru. Váš syn bude měřit čas.“ Počkala, až si připravím hodinky. „Jste připraveni?“

Oba jsme přitakali.

„Tak jdeme na to,“ řekla. „Připravit, ke startu, pozor...“

Připravil jsem se.

„Ted!“ vykřikla Joanna.

Otec se spěšně podíval k oknu ve třetím patře, sáhl si pro své brýle na čtení, umístil je na kořen nosu a pak vzhledl opět nahoru.

„Hotovo!“ Vyrasila ze sebe Joanna a otočila se na mě. „Jak dlouho to trvalo, John?“

„Pět sekund,“ oznámil jsem jí.

„Pokud se nemýlím, předmět padající rychlostí deset metrů za sekundu by za pět sekund musel padat celých padesát metrů,“ vypočítala Joanna. „I kdyby měl dům číslo 26 na Curzon Street patnáct pater, nemohl by ten zahradník sledovat celý pád Charlese Harrelstona. Jeho svědectví je tedy naprostý výmysl.“

„Proč by si ale vymýšlel?“ zeptal jsem se.

„Třeba kvůli společenskému uznání nebo z domýšlivosti. Existuje mnoho dalších důvodů, ale to nás teď nemusí zajímat,“ odpověděla Joanna. „Důležité je, že zahradníkovu výpověď nemůžeme brát vážně a že pravdu měl můj syn. Je tedy jasné, že Charles Harrelston neskočil sám, ale že ho někdo strčil.“

„Jste si vědoma toho, že podobný důkaz u soudu neobstojí?“ varoval ji otec. „Zahradník by mohl tvrdit, že měl brýle zrovna na nose, když byl svědkem toho pádu. Dobrý advokát by ho připravil a bylo by nesmírně těžké jeho výpověď zpochybnit.“

„U soudu to možná neobstojí, ale uzná to každý, kdo logicky uvažuje,“ odpověděla mu Joanna. „V tomhle případě nás k rozuzlení celé záhady dovede právě logické myšlení. Vyřešit zločin je jako rozmotat zauzlené klubko. Nejprve je třeba najít konec příze a pak rozdělat první uzlík, na který se narazí. My jsme logickým uvažováním náš první uzlík právě rozmotali.“

Klidně jsme kráčeli cestou k domu číslo 26 na Curzon Street, ale mě trápila ještě jedna věc. „Paní Blalocková, řekněte mi prosím, jak spolehlivý je ten údaj, že padající předmět klesá k zemi rychlostí deset metrů za sekundu?“

„Naprosto spolehlivý,“ odpověděla mi. „Jde o fyzikální zákon, související s gravitační silou.“

„Kde jste získala takové znalosti?“

„Pročítala jsem si učebnice fyziky.“

„Vyznáte se tedy v této vědě?“

„To vůbec ne. Jen si pamatuji fakta, která by mohla být užitečná při řešení záhad.“

Otec vstoupil do našeho rozhovoru: „Domnívám se, že výpočet rychlosti padajícího předmětu, o kterém jste mluvila, vychází z Newtonova gravitačního zákona.“

Joanna pokrčila rameny. „Kdo ten zákon objevil, je mi celkem jedno. Pro mě je důležitá jen jeho správnost.“

„Mám ještě jednu otázku,“ řekl jsem. „Jak vás napadlo, že by ten zahradník mohl mít poškozený zrak?“

Na rtech se jí vykouzil nepatrný úsměv. „Jak vás napadlo, že mě to napadlo?“

„Dalo se to poznat hned několikrát,“ odpověděl jsem. „Ale hlavně tehdy, když jste z kabelky vytáhla ten novinový článek popisující údajnou sebevraždu. To bylo od vás prozíravé. A obdivuji, jak jste ho přiměla přečíst ta drobná písmenka.“

„Bylo to pro mě docela zábavné.“ Joanna Blalocková jen zářila. „Samozřejmě máte pravdu, že jsem ho ke čtení naschvál navedla. Ten nápad ale nemám z vlastní hlavy. Něco podobného jsem četla v jedné francouzské detektivce. Hlavní hrdina, detektiv Delon, vyslýchal očitého svědka vraždy, ale jeho svědectví vůbec nesesedělo. Přinesl si tedy novinové výstřižky, aby vyzkoušel jeho zrak.“

„Ale jak jste mohla tušit, že zahradník na dálku skoro nevidí? Vypadalo to, že jste to věděla již předtím, než jste si to začala ověřovat.“

„Nebyla jsem si jistá, dokud jsem ho neviděla číst ty výstřižky bez brýlí,“ odpověděla Joanna. „Pak už mi to bylo jasné. Když někdo tak dobře vidí na blízko, a přesto má u sebe silné brýle, jistě vidí velmi špatně na dálku.“

Neskutečné, pomyslel jsem si. Naprosto úžasné. Vedle mě kráčí proškolená chirurgická sestra, která koketuje s fyzikou, a navíc má evidentně talent na řešení vražd. Nemohl jsem si pomoci, ale neustále

jsem myslel na to, čím vším nás ještě tahle atraktivní žena překvapí, a po očku jsem ji stále sledoval. A pak se jí na tváři objevil úsměv Mony Lisy, ale vůbec jsem nechápal, komu nebo čemu byl určený. Šlo o známku vysokého sebevědomí, nebo se za jejím úsměvem skrýval nějaký tajemný význam? Snažil jsem se dívat někam jinam a přitom mě napadlo, že bych se v té kráse klidně mohl ztratit a nikdy už nenajít cestu ven.

Christopher Moran

Když jsme dorazili před dům číslo 26 na Curzon Street, stoupla si Joanna Blalocková na chodník a okamžitě začala analyzovat pád Charlese Harrelstona. Pozorně se několikrát podívala nahoru a dolů a pak se zaměřila na žulový obrubník. Teprve když si krví poskvrněný obrubník dobře prohlédla, přistoupila k nám a řekla: „Mýlila jsem se. Charles Harrelston ze střechy ani nespadl, ani ho nikdo nestrčil. Ně- kdo jeho bezvládné tělo shodil.“

„Můžete to dokázat?“

„Důkaz máte před očima.“ Vrátila se k obrubníku a pak odkroko- vala vzdálenost k fasádě domu. „Dobré tři metry. Co si o tom myslíte?“

Nevěděli jsme, co na to máme říct.

„Pojďte za mnou,“ pobídla nás Joanna Blalocková. „Podívejte se až nahoru a řekněte mi, co vidíte.“

Zaklonili jsme se, abychom si prohlédli to, co nahoře objevila. Otec dokonce trochu poodstoupil, aby měl lepší výhled, a pak řekl: „Úplně nahoře je kamenné ohrazení, kvůli kterému není na střechu vidět.“

„A právě této důležité skutečnosti jsem si měla všimnout už dřív,“ řekla Joanna. „Kdyby se Harrelstonovo tělo prostě jen skutálelo ze střechy nebo kdyby ho někdo strčil, spadlo by přímo před dům. Dopadlo ale o celé tři metry dál. Někdo ho tedy musel nadzvednout a přehodit přes to hrazení.“

„Pravděpodobně jeho vrah,“ vyvodil jsem.

„Asi ano,“ souhlasila Joanna.